

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 47 ฉบับที่ 12 : 1 เมษายน 2559

Volume 47 Number 12 : April 1, 2016

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

เตรียมชุมชนรับสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2559 จากข้อมูลการบาดเจ็บและเสียชีวิต
ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2554-2558

✉ nongtar_1992@hotmail.com

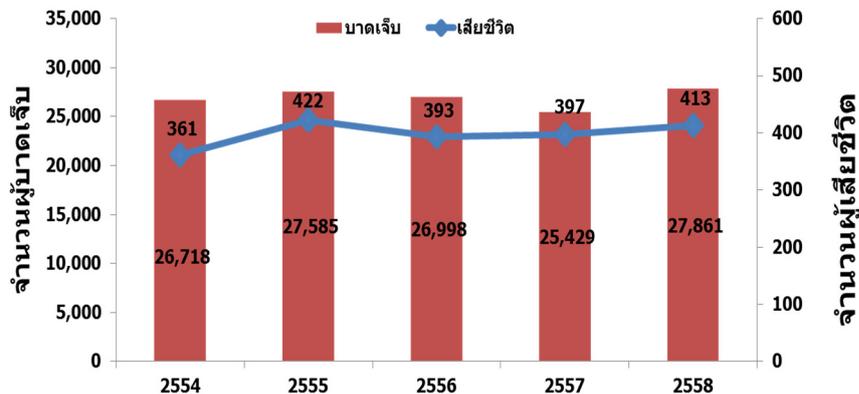
กลุ่มป้องกันการบาดเจ็บจากการจราจร
สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

1. สถานการณ์ปัญหาอุบัติเหตุทางถนน

- ปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนนเป็นปัญหาสำคัญของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เป็นสาเหตุหลักอย่างหนึ่งของการบาดเจ็บและเสียชีวิตของประชาชนทั่วโลก องค์การสหประชาชาติประกาศให้ปี ค.ศ. 2011-2020 (พ.ศ. 2554-2563) เป็น “ทศวรรษแห่งความปลอดภัยบนท้องถนน”
- สำหรับประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาอย่างหนัก ทั้ง

จากการถูกจัดโดยองค์การอนามัยโลก ให้เป็นอันดับที่ 2 ของประเทศที่มีอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน และเป็นอันดับที่ 1 ของเอเชีย โดยมีอัตราการเสียชีวิตจากการคาดประมาณ อยู่ที่ 36.2 (24,237)

- อุบัติเหตุทางถนนของประเทศไทย จากข้อมูลมรณบัตรและหนังสือรับรองการตาย ปี พ.ศ. 2557 พบว่า มีจำนวนผู้เสียชีวิต 15,045 คน คิดเป็น 23 ต่อประชากรแสนคน

ที่มาข้อมูล : ข้อมูลสถิติอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสงกรานต์ กระทรวงสาธารณสุข

รูปที่ 1 จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรทางถนน ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2554-2558

◆ เตรียมชุมชนรับสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2559 จากข้อมูลการบาดเจ็บและเสียชีวิต ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2554-2558	177
◆ สถานการณ์โรคและภัยที่น่าสนใจในรอบสัปดาห์ที่ 12 ปี พ.ศ. 2559	181
◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 12 ระหว่างวันที่ 20-26 มีนาคม 2559	183
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 12 ระหว่างวันที่ 20-26 มีนาคม 2559	185

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาค
นายแพทย์ธวัช จายน้อยอิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์ดำนวล อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์

บรรณาธิการประจำฉบับ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์

กองบรรณาธิการ

บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์ สิริลักษณ์ รั้งผ่องศ์ สุวดี ตีวงษ์

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สมบุญจันท์ ศศิธรณ์ มาเอเดียน

พัชรี ศรีหมอก สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์

ฝ่ายจัดส่ง : พิรยา ดล้ายพ้อแดง สวัสดิ์ สว่างชม

ฝ่ายศิลป์ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์ พิรยา ดล้ายพ้อแดง

หากต้องการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ใน

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

รวมถึง ข้อคิดเห็น

หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายังกลุ่มเผยแพร่วิชาการ

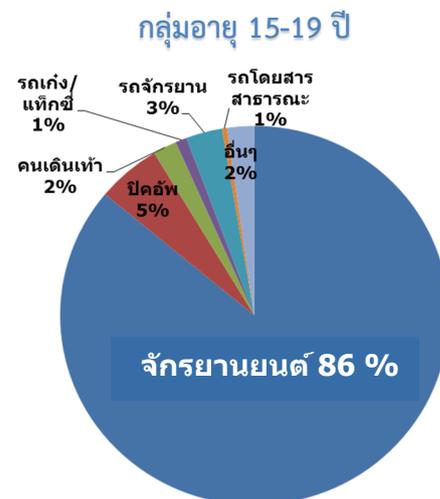
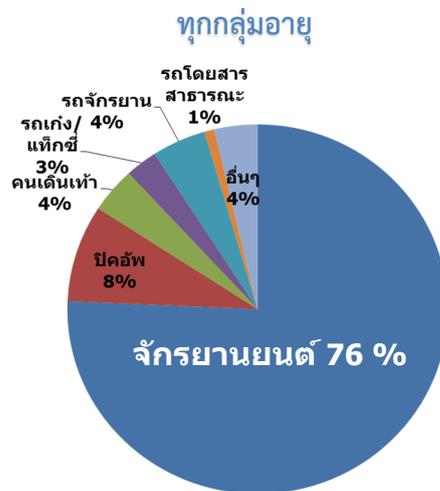
สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

เบอร์โทรศัพท์ 02-590-1723 หรือ

E-mail: panda_tid@hotmail.com หรือ

weekly.wesr@gmail.com

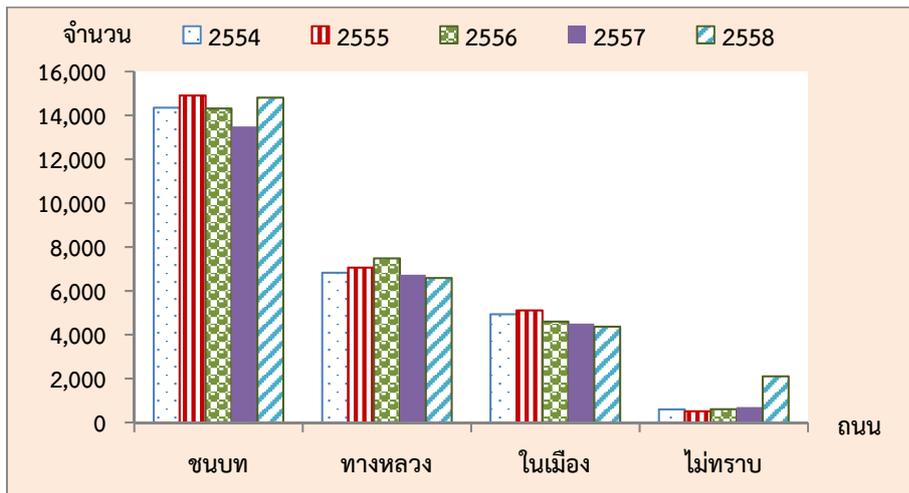
- เพศชายมีการเสียชีวิตสูงกว่าเพศหญิงประมาณ 3 เท่า
- กลุ่มอายุ 15-19 ปี เสียชีวิตสูงกว่าทุกกลุ่มอายุ
- รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะที่มีจำนวนผู้เสียชีวิตมากที่สุด ถึงร้อยละ 66

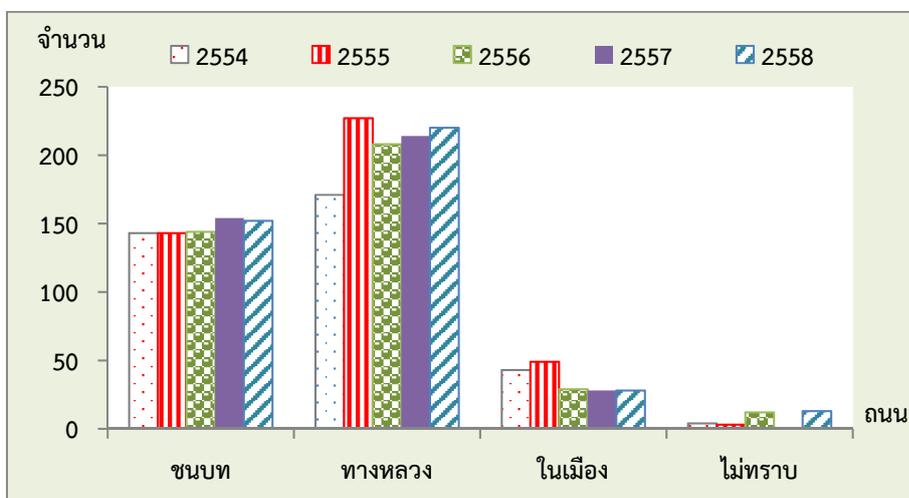
รูปที่ 2 ร้อยละผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรทางถนน ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2554-2558 จำแนกตามยานพาหนะที่ประสบเหตุ

2. สถานการณ์ปัญหาอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสงกรานต์

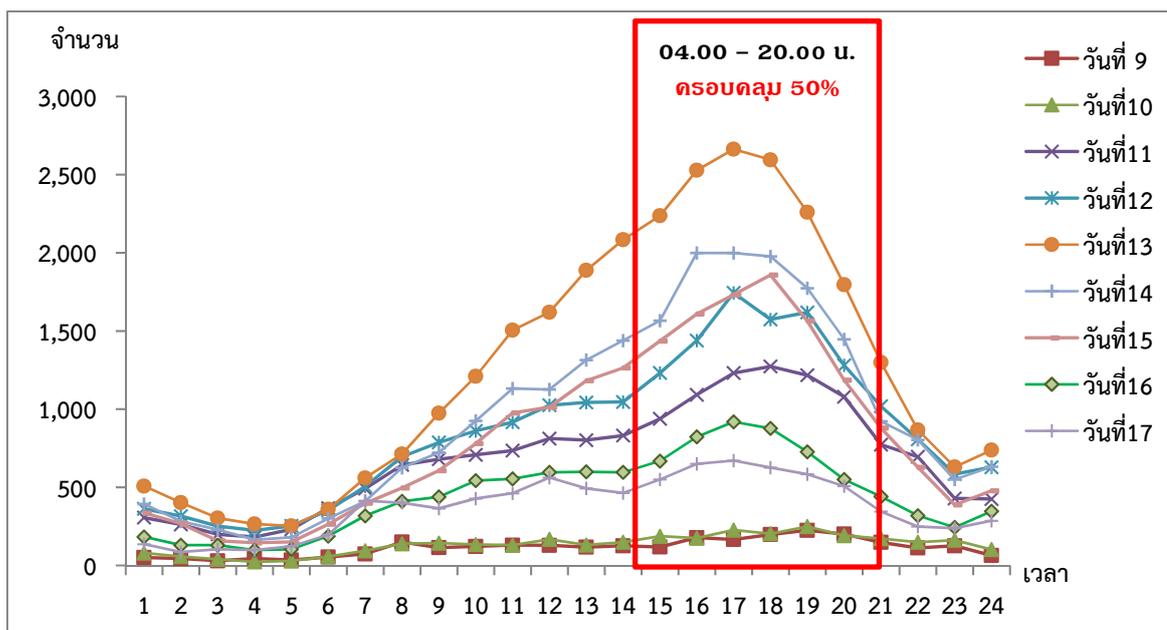
ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ เป็นช่วงหนึ่งที่มีการบาดเจ็บและการเสียชีวิตจากการจราจรทางถนนจำนวนมาก จากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุขย้อนหลัง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2554-2558) พบว่า ในช่วงสงกรานต์ 7 วัน มีผู้เสียชีวิต 1,986 คน เฉลี่ย 397 คน มีบาดเจ็บทั้งหมด 134,591 คน เฉลี่ย 26,918 คน หรือถ้าคิดเป็นรายวัน เสียชีวิตวันละ 57 คน บาดเจ็บวันละ 3,845 คน หรือประมาณ 2 เท่าในช่วงปกติ

รูปที่ 3 จำนวนผู้บาดเจ็บจากการจราจรทางถนน ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2554-2558 จำแนกตามประเภทถนนที่เกิดเหตุ

รูปที่ 4 จำนวนผู้เสียชีวิตจากการจราจรทางถนน ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2554-2558 จำแนกตามประเภทถนนที่เกิดเหตุ

รูปที่ 5 จำนวนผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากการจราจรทางถนน ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2554-2558 จำแนกตามช่วงเวลาที่เกิดเหตุ

ยานพาหนะที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บ

เมื่อพิจารณาจากกลุ่มอายุที่ได้รับบาดเจ็บ พบรถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตสูงสุด ร้อยละ 76 รองลงมาเป็น รถปิกอัพ ร้อยละ 8 เมื่อพิจารณาในกลุ่มอายุ 15-19 ปี รถจักรยานยนต์ที่ทำให้บาดเจ็บและเสียชีวิตถึงร้อยละ 86

ช่วงเวลาที่เกิดการบาดเจ็บ ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ พบว่า ช่วงเวลา 14.00-20.00 น. เป็นช่วงเวลามีการเกิดอุบัติเหตุสูง โดยเฉพาะวันที่ 13 เมษายนของทุกปี (วันมหาสงกรานต์) มีการบาดเจ็บและเสียชีวิตสูงสุด ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวจะครอบคลุมการบาดเจ็บและเสียชีวิต ถึงร้อยละ 50

3. กลุ่มเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวัง

กลุ่มอายุ จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุการจราจรทางถนน จำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มอายุ 15-19 ปี บาดเจ็บมากที่สุด (Teen Driver) โดยมีจำนวน 26,436 คน เฉลี่ยปีละ 5,287 คน ส่วนผู้เสียชีวิตมีจำนวน 214 ราย เฉลี่ยปีละ 43 ราย

การดื่มแล้วขับ พบว่า ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตที่เป็นผู้ขับขี่และมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบ 36,285 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 ของผู้ขับขี่ทั้งหมด กลุ่มอายุที่พบว่า มีการดื่มแล้วเกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตมากที่สุด คือ กลุ่มอายุ 20-24 ปี ร้อยละ 17.9 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 15-19 ปี ร้อยละ 17.5 ซึ่งกลุ่มอายุนี้มีกฎหมายห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี

สรุปประเด็นข้อสังเกต

1. แนวโน้มการบาดเจ็บและเสียชีวิตในช่วงเทศกาลสงกรานต์ 5 ปี ที่ผ่านมา ไม่ลดลง
2. ช่วงเวลา 14.00-20.00 น. (6 ชม.) เป็นช่วงเวลาที่มีการเกิดอุบัติเหตุสูง ครอบคลุมการบาดเจ็บและเสียชีวิตถึง 50%
3. กลุ่มอายุ 15-19 ปี ขับขี่รถจักรยานยนต์ เมาสุรา บนถนนชนบท/อบต. หมู่บ้าน เกิดอุบัติเหตุ แล้วบาดเจ็บและเสียชีวิต สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ
4. กลุ่มอายุ 15-19 ปี ขับขี่และดื่มสุราแล้วเกิดอุบัติเหตุสูง ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีกฎหมายห้ามขายสุราให้กับผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี

ข้อเสนอมาตรการป้องกันในเทศกาลสงกรานต์

มาตรการชุมชน

จากการถอดบทเรียนอำเภอ/ตำบลที่ประสบความสำเร็จในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ขั้นตอนที่สำคัญ คือ การเตรียมชุมชน

เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ถ้ามีการเตรียมชุมชนที่ดี จะทำให้การดำเนินงานขั้นตอนอื่น ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การเตรียมชุมชน จะมีแนวทางดำเนินการอยู่ 3 ประเด็น

1. การเตรียมชุมชนโดยการทำข้อตกลงหรือประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน สร้างข้อตกลงร่วมกัน ในการที่จะร่วมกันป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในชุมชน เพื่อความปลอดภัยของคนในชุมชน ลูกหลานคนในชุมชนเอง

2. สื่อสารให้คนในชุมชนรับทราบในมาตรการ เพื่อให้คนในชุมชนเข้าใจ ตระหนัก ให้ความร่วมมือ ลดแรงต่อต้านโดยใช้ประชาคม โดยการสื่อสารไปยังกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ กลุ่ม Teen Driver, คนดื่มแล้วเมา, คนขับรถเร็วในชุมชน และผู้ประกอบการที่ขายสุราในชุมชน เช่น เสี่ยงตามสาย หรือคลิปเสียงตามสาย หรือ ป้ายสื่อสารมาตรการ

3. เตรียมทีมผู้ปฏิบัติประจำตำบลชุมชน ได้แก่ กำนันผู้ใหญ่บ้านแกนนำ อาสาสมัครต่างๆ ให้เข้าใจในวิธีปฏิบัติใน “ตำบลชุมชน” ในช่วงเทศกาล เพื่อความเข้มแข็งเอาจริงเอาจัง

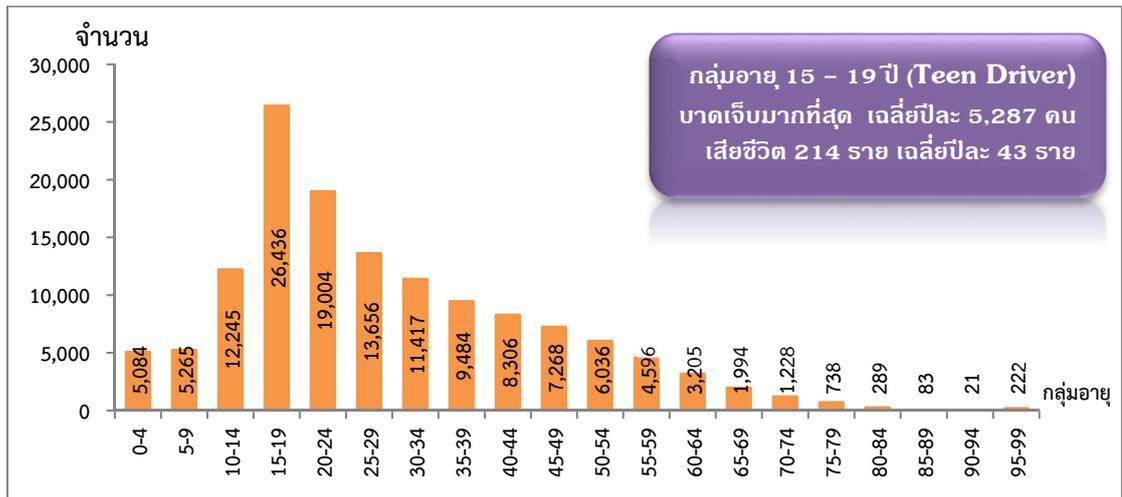
ดังนั้น ถ้าชุมชนมีความเข้มแข็ง มีการการเตรียมการที่ดี ไม่เพียงแต่การป้องกันในช่วงเทศกาลสงกรานต์เท่านั้น แต่จะส่งผลในระยะยาว หากมีข้อตกลงหรือประชาคมสร้างข้อตกลงร่วมกัน และพร้อมใจกันปฏิบัติ เพื่อสร้างเป็นวัฒนธรรมของชุมชนที่มีความยั่งยืนต่อไป

แนะนำการอ้างอิงสำหรับบทความนี้

สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค. เตรียมชุมชนรับสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2559 จากข้อมูลการบาดเจ็บและเสียชีวิต ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2554-2558. รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ 2559; 47: 177-181.

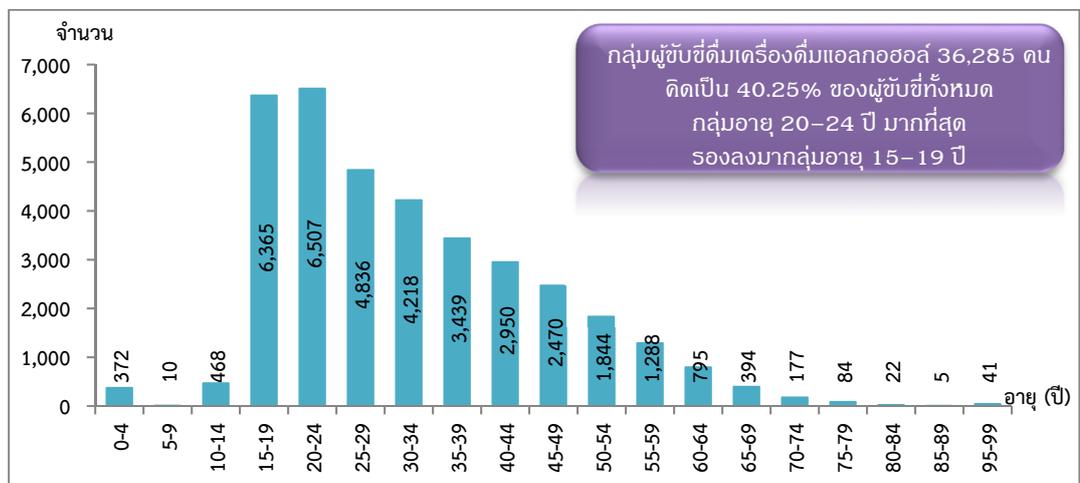
Suggested Citation for this Article

Bureau of Non Communicable disease, Department of Disease Control. Prepared Community in Songkran Festival 2016 from injuries surveillance in Songkran Festival 2011-2015. Weekly Epidemiological Surveillance Report 2016; 47: 177-181.

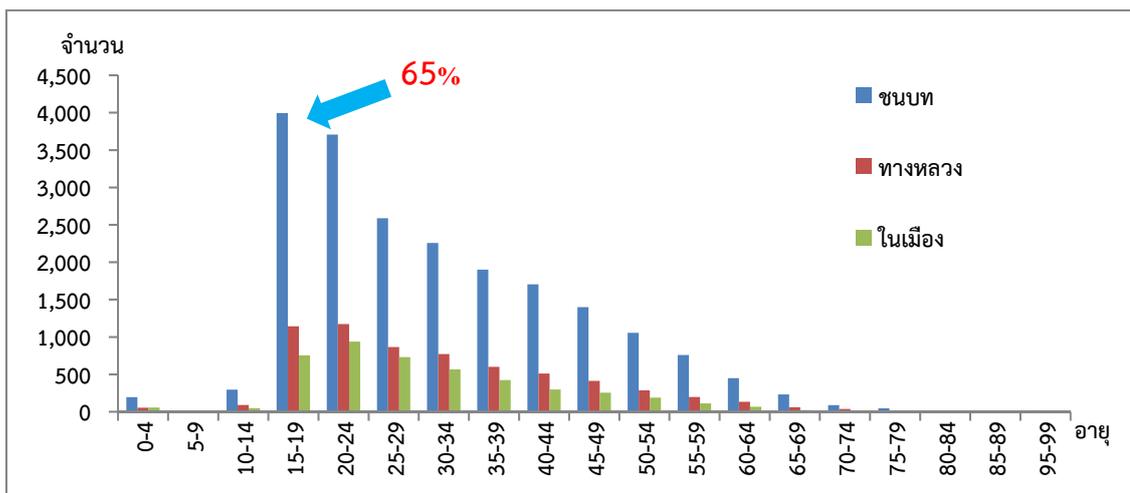

รูปที่ 6 จำนวนรวมของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรทางถนน ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2558

จำแนกตามกลุ่มอายุ

รูปที่ 7 จำนวนรวมของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตที่เป็นผู้ขับขี่ที่มีใบอนุญาตและเกิดอุบัติเหตุ ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2558 จำแนกตามกลุ่มอายุ

รูปที่ 8 จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุการจราจรทางถนน ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2558 จำแนกตามอายุและถนนที่เกิดเหตุ

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

1. การประเมินความเสี่ยงโรคคอตีบในประเทศไทย

สถานการณ์โรคคอตีบ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม-7 มีนาคม 2559 สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยเข้าข่ายและผู้ป่วยยืนยันโรคคอตีบ (รายงาน 506) จำนวน 2 ราย จังหวัดเชียงใหม่ และในสัปดาห์ที่ 12 นี้ ได้รับรายงานผู้ป่วยสงสัยโรคคอตีบ จำนวน 3 ราย *รายที่ 1* เป็นชายไทย อายุ 23 ปี อาชีพรับจ้าง อยู่จังหวัดลำปาง ผู้ป่วยมีอาการไข้ เจ็บคอ รับประทานได้น้อย มีแผ่นฝ้าขาวที่ทอนซิลด้านซ้าย ไม่ทราบประวัติการได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ รวมทั้งการได้รับวัคซีนในช่วงรณรงค์ในปี 2558 หลังได้รับการรักษาอาการดีขึ้น *รายที่ 2* หญิงไทย อายุ 8 ปี เป็นนักเรียน อยู่จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ป่วยมีไข้ พบแผ่นฝ้าขาวที่ทอนซิลทั้ง 2 ข้าง คอบวม ประวัติการได้รับวัคซีน เคยได้รับวัคซีนจำนวน 4 ครั้ง ได้รับครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 หลังได้รับการรักษา อาการดีขึ้น *รายที่ 3* ชายไทย อายุ 26 ปี อยู่จังหวัดภูเก็ต ผู้ป่วยมีอาการไข้ เจ็บคอ พบแผ่นฝ้าขาวที่ทอนซิลทั้ง 2 ข้าง ไม่ทราบประวัติการได้รับวัคซีน รวมทั้งการได้รับวัคซีนในช่วงรณรงค์ในปี พ.ศ. 2558 หลังได้รับการรักษาอาการดีขึ้น เก็บตัวอย่างส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการในทั้ง 3 ราย อยู่ระหว่างตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ

ผลการเฝ้าระวังระหว่างปี พ.ศ. 2550-2558 พบผู้ป่วยโรคคอตีบลดลงอย่างต่อเนื่อง จาก 2,290 ราย เหลือเพียง 10 ราย ระหว่างปี พ.ศ. 2548-2551 พบผู้ป่วยไม่เกินปีละ 10 ราย ปี พ.ศ. 2552-2558 พบผู้ป่วยปีละ 12-77 ราย ในจำนวนนี้ เสียชีวิตปีละ 2-15 ราย รวมทั้งมีการระบาดในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่มีอัตราความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนค่อนข้างต่ำ เนื่องจากผู้ประกอบการไม่นิยมให้บุตรหลานได้รับวัคซีน พบผู้ป่วยรวม 77 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 0.12 ต่อประชากรแสนคน กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มอายุ 0-4 ปี รองลงมา คือ 5-9 ปี และ 10-14 ปี ตามลำดับ จังหวัดที่พบผู้ป่วยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ปัตตานี ยะลา กาญจนบุรี เชียงราย และสงขลา หลังจากนั้นพบการระบาดใหญ่อีกครั้งระหว่างเดือนมิถุนายน-พฤศจิกายน 2555 ในพื้นที่จังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบผู้ป่วยรวม 48 ราย จำแนกเป็นผู้ป่วยยืนยัน (มีไข้ เจ็บคอ มีแผ่นฝ้าขาวในเยื่อหูทางเดินหายใจและตรวจพบเชื้อ *Corynebacterium diphtheriae* ชนิดสร้างสารพิษ) จำนวน 42 ราย และผู้ป่วยน่าจะเป็น (มีไข้ เจ็บคอ มี

แผ่นฝ้าขาว ร่วมกับมีอาการรุนแรง เช่น เสียชีวิต คอบวม หรือมีความเชื่อมโยงกับผู้ป่วยยืนยัน) จำนวน 6 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-50 ปี สายพันธุ์ที่ก่อให้เกิดการระบาดในครั้งนี้เป็นสายพันธุ์ที่แตกต่างกับที่เกิดใน 4 จังหวัดภาคใต้ ในปี พ.ศ. 2556 พบผู้ป่วยโรคคอตีบ 28 ราย เสียชีวิต 6 ราย ส่วนใหญ่เป็นเด็ก ปี พ.ศ. 2557 พบผู้ป่วย 16 ราย เสียชีวิต 4 ราย ส่วนใหญ่เป็นเด็กเช่นกัน และในปี พ.ศ. 2558 พบผู้ป่วย 19 ราย เสียชีวิต 6 ราย ส่วนใหญ่เป็นเด็กเช่นกัน

การประเมินความเสี่ยง จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคคอตีบมีแนวโน้มลดลงเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนผู้เสียชีวิตและอัตราป่วยตายลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่จากเหตุการณ์การระบาดของโรคคอตีบในปี พ.ศ. 2553 และ พ.ศ. 2555 ทำให้เห็นว่า โรคนี้ยังมีโอกาสกลับมาระบาดได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะเมื่อมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเป็นทางการและมีการทะลักเข้ามาของแรงงานต่างชาตินับเป็นจำนวนมาก ซึ่งประชากรเหล่านี้อาจนำเชื้อโรคคอตีบแฝงเข้ามาด้วย

การรณรงค์ให้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบในประชากรกลุ่มอายุ 20-50 ปี จะเป็นปัจจัยป้องกันการแพร่ระบาดในวงกว้างและสามารถลดปริมาณผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ยังคงมีบางจังหวัดที่อัตราผู้มารับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบน้อย หลาย ๆ จังหวัดมีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น มีแรงงานต่างชาตินับเป็นจำนวนมาก หรือมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นปัจจัยเอื้อให้เกิดการแพร่กระจายของโรคคอตีบในวงกว้าง เช่น กรุงเทพมหานคร ระยอง พิษณุโลก พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี เพชรบูรณ์ เป็นต้น

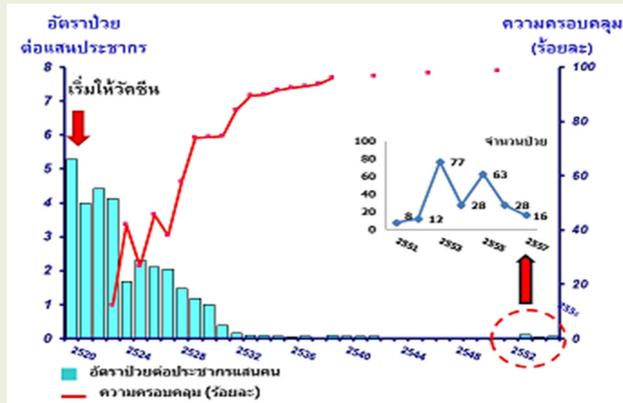
ข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณา

1) ควรเร่งรณรงค์ให้ประชากรกลุ่มเป้าหมายทั้งในกลุ่มคนไทยและชาวต่างชาติไปรับวัคซีนป้องกันโรค โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ยังมีอัตราการไปรับวัคซีนต่ำ จังหวัดที่มีแรงงานต่างด้าวอาศัยอยู่จำนวนมาก และจังหวัดชายแดน

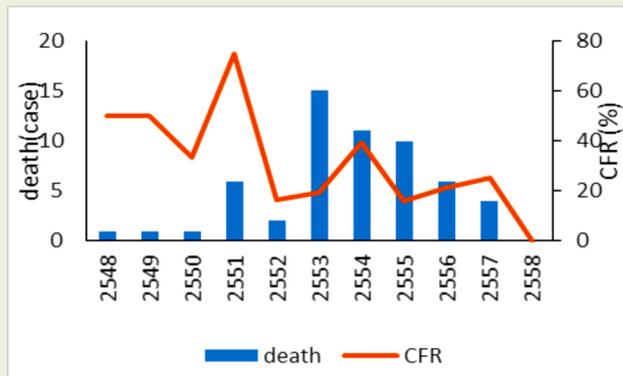
2) ควรให้ความรู้แก่แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ รวมทั้งเพิ่มความตระหนักถึงโอกาสเกิดโรคนี้นี้ในประชาชนทั่วไปทั้งในคนไทยและชาวต่างชาติ โดยเฉพาะในประชาชนกลุ่มอายุ 20-50 ปี เพื่อจะได้ให้การวินิจฉัยได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

3) ควรมีการให้ความรู้ในประชากรกลุ่มเสี่ยง (อายุ 20-50 ปี) ทั้งคนไทยและต่างชาติที่มาอยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะในจังหวัดที่มีแรงงานต่างด้าวมาทำงานอยู่จำนวนมาก เพื่อให้สามารถดูแลตัวเองได้อย่างเหมาะสม และเข้าถึงการบริการวัคซีนมากขึ้น

4) ควรณรงค์ให้เด็กได้รับวัคซีนตามมาตรฐานแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และให้ผู้ปกครองเก็บสมุดบันทึกสุขภาพเด็กที่มีประวัติการได้รับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการได้รับการป้องกันโรคและเจ้าหน้าที่จะได้ตรวจสอบประวัติการได้รับวัคซีน พร้อมทั้งติดตามให้ได้รับวัคซีนได้ครบตามเกณฑ์

รูปที่ 1 อัตราป่วยของโรคคอตีบและความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนคอตีบครบ 3 ครั้ง ในเด็กอายุครบ 1 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2557

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคคอตีบเสียชีวิต และอัตราการป่วยตาย ปี พ.ศ. 2548-2558

2. การประเมินความเสี่ยงของการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากอุบัติเหตุตกน้ำ จมน้ำ

สถานการณ์การบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากอุบัติเหตุตกน้ำ จมน้ำ จากฐานข้อมูลการเฝ้าระวังของกรมควบคุมโรค พบว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2549-2558) มีเด็กไทยอายุต่ำกว่า 15 ปี เสียชีวิตจากการจมน้ำ 10,923 คน อัตราป่วยตายจากการจมน้ำร้อยละ 37.2 เพศชายมีอัตราการเสียชีวิตมากกว่าเพศหญิง 2 เท่า กลุ่มอายุที่พบผู้เสียชีวิตสูงสุด ได้แก่ เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 5-9 ปี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการเสียชีวิต

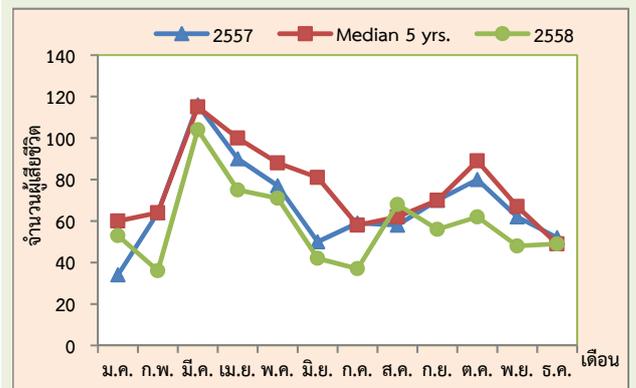
สูงที่สุด รองลงมา คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ แหล่งน้ำที่มีเด็กเสียชีวิตจากการตกน้ำ จมน้ำ มากที่สุด คือ แหล่งน้ำธรรมชาติ (ร้อยละ 41.6) รองลงมา คือ อ่างอาบน้ำ (ร้อยละ 4.4) และสระว่ายน้ำ (ร้อยละ 3.1) เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้เสียชีวิตระหว่างปี พ.ศ. 2554-2558 พบว่า จำนวนผู้เสียชีวิตมีแนวโน้มสูงขึ้นในช่วงเดือน มีนาคม-พฤษภาคม และตุลาคม

การประเมินความเสี่ยง

ในช่วงหน้าร้อนและปิดเทอม เพียง 3 เดือน (มีนาคม-พฤษภาคม) ของทุกปี มักจะเกิดเด็กเสียชีวิตจากการตกน้ำ จมน้ำ สูงผิดปกติ แหล่งน้ำที่พบเด็กเสียชีวิตสูงสุด คือ แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยจำนวนผู้เสียชีวิตในช่วง 5 ปี (พ.ศ. 2554-2558) แม้ว่าจะมีแนวโน้มลดลง แสดงให้เห็นว่ากลไกการจัดการปัญหาและมาตรการช่วยเหลือเด็กจมน้ำเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น แต่ก็ยังต้องเฝ้าระวังป้องกันการจมน้ำในเด็ก โดยเฉพาะช่วงปิดเทอม

ข้อเสนอแนะ

- 1) ส่งเสริมให้มีหลักสูตรว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอดสำหรับเด็ก เพื่อให้เด็กมีความรู้เรื่องความปลอดภัย ทางน้ำมีทักษะการเอาชีวิตรอดในน้ำ และทักษะการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ
- 2) ชุมชนควรร่วมกันจัดการแหล่งน้ำเสี่ยงเพื่อให้เกิดความปลอดภัย เช่น หน้ำทิ้งหลังใช้งาน ฝั่ก/กลบหลุมที่ไม่ได้ใช้งาน ปิดฝาภาชนะใส่น้ำ ติดป้ายคำเตือน/ป้ายบอกความรู้สึกของแหล่งน้ำ สร้างรั้วรอบแหล่งน้ำ-เสี่ยง จัดให้มีอุปกรณ์ช่วยเหลือไว้บริเวณแหล่งน้ำ
- 3) ผู้ปกครองควรดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ไม่ปล่อยให้เด็กอยู่ตามลำพัง และให้อยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำเพื่อป้องกันการจมน้ำ
- 4) ประชาสัมพันธ์ รมรงค์เรื่องการป้องกันการจมน้ำเสียชีวิต โดยเฉพาะช่วงก่อนและระหว่างปิดเทอม

รูปที่ 3 จำนวนผู้เสียชีวิตจากการจมน้ำในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี รายเดือน ปี พ.ศ. 2554-2558 เปรียบเทียบค่ามัธยฐาน 5 ปี

เทพร จานนอก, นียดา ยศวัฒน์, กุสุมา โกะสูงเนิน, กรณา สุขเกษม, นิธิรุจน์ เพ็ชรสินเดชากุล, ชนิษฐา ภูบัว, สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์, สมยศ เจริญสุข, สุทธนันท์ สุทธชนะ, สิริกาญจน์ ฌมยาศิริกุล, บวรวรรณ ดิเรกโคก, ธนพร หล่อปียานนท์, ฉันทชนก อินทร์ศรี, รัตพรพรรณ เดชพิชัย

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 12 ระหว่างวันที่ 20-26 มีนาคม 2559 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. สงสัยโรคคอตีบ 1 ราย จังหวัดลำปาง ผู้ป่วยเพศชาย สัญชาติไทย อายุ 23 ปี อาชีพรับจ้าง (พนักงานร้านคอมพิวเตอร์) ขณะป่วยอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ภูมิลำเนาอาศัยอยู่ที่จังหวัดแพร่ เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2559 มีไข้ เจ็บคอ รับประทานได้น้อย ไปรับการรักษาครั้งแรกที่คลินิกแห่งหนึ่ง และไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลแพร่ ในวันที่ 21 มีนาคม 2559 อาการแรกเริ่มมีไข้ เจ็บคอ รับประทานได้น้อย ไม่ทราบประวัติการได้รับวัคซีนวัดอุณหภูมิร่างกายได้ 39.9 องศาเซลเซียส มีแผ่นฝ้าขาวที่ทอนซิลด้านซ้าย แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคคอตีบ และเก็บตัวอย่าง Throat swab ครั้งที่ 1 วันที่ 21 มีนาคม 2559 ผลการเพาะเชื้อจากการย้อมแยกชนิดเชื้อด้วยวิธี gram's stain พบเชื้อแบคทีเรียแกรมบวกชนิดคอคไซ และแกรมลบชนิดบาซิลลัส ผลการตรวจนับเม็ดเลือดสมบูรณ์ ได้ผลดังนี้ เม็ดเลือดขาว 14,570 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดงร้อยละ 40.3 เกล็ดเลือด 150,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร นิ่วโทรฟิล ร้อยละ 76.2 ลิมโฟไซต์ ร้อยละ 14.7 ขณะนี้ส่งตรวจ Throat swab ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ อยู่ระหว่างตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการสอบสวนโรคเพิ่มเติม

2. สงสัยโรคคอตีบ 1 ราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 8 ปี ขณะป่วยอยู่ที่ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2559 ผู้ป่วยมีไข้ จากการสัมภาษณ์มารดา ผู้ป่วยเคยได้รับวัคซีนแต่ไม่ครบ ได้รับครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 ระหว่างวันที่ 19-21 มีนาคม 2559 เข้ารับการรักษาที่คลินิกแห่งหนึ่ง ได้รับการฉีดยาปฏิชีวนะ วันละ 1 ครั้ง วันที่ 22 มีนาคม 2559 เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ แรกเริ่มมีอาการไข้รับประทานได้น้อย วัดอุณหภูมิร่างกายได้ 38.9 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 119/82 มิลลิเมตรปรอท ชีพจร 140 ครั้งต่อนาที

หายใจ 22 ครั้งต่อนาที พบแผ่นฝ้าขาวที่ทอนซิลทั้ง 2 ข้าง คอวม มีน้ำมูก พบก้อนใต้คางซ้าย หายใจไม่ออก แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคคอตีบ แพทย์ให้การรักษา โดยให้ DAT ขนาด 100,000 หน่วย, PGS 500,000 หน่วย ทางหลอดเลือดดำ ทุก 6 ชั่วโมง ในวันที่ 22 มีนาคม 2559 เก็บตัวอย่าง Throat swab เพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 1 เชียงใหม่ ขณะนี้อยู่ระหว่างตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการค้นหาผู้สัมผัสใกล้ชิดเพิ่มเติม

3. สงสัยโรคคอตีบ 1 ราย จังหวัดภูเก็ต ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 26 ปี ขณะป่วยอยู่ที่ตำบลรัษฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2559 และในวันที่ 26 มีนาคม 2559 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต ด้วยอาการไข้ เจ็บคอ วัดอุณหภูมิร่างกายได้ 39.9 องศาเซลเซียส พบแผ่นฝ้าขาวที่ทอนซิลทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการเหนื่อย ไม่มีอาการคอวม ไม่ทราบประวัติการได้รับวัคซีน ปฏิเสธรับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบในช่วงรุนแรงปี พ.ศ. 2558 มีประวัติตี๋สุราและสูบบุหรี่ประจำ เก็บตัวอย่าง Throat swab ของผู้ป่วยส่งตรวจ ผู้สัมผัสใกล้ชิดเป็นคนในครอบครัวจำนวน 4 ราย ทุกคนอาการปกติ เก็บตัวอย่าง Throat swab ของผู้สัมผัสส่งตรวจ ทั้งหมดอยู่ระหว่างตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการสอบสวนโรคเพิ่มเติม

4. เด็กจมน้ำเสียชีวิต 2 ราย จังหวัดระยอง เด็กจมน้ำเสียชีวิต 2 ราย เป็นเพศชาย อายุ 12 ปี ทั้ง 2 ราย สถานที่เกิดเหตุบริเวณบ่อน้ำ ลึกประมาณ 10 เมตร ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ก่อนเกิดเหตุผู้เสียชีวิตและเพื่อน รวม 4 คน กลับมาจากโรงเรียนแห่งหนึ่งในตำบลนิคมพัฒนา ระหว่างเดินทางกลับบ้าน ได้ชักชวนกันเล่นน้ำบริเวณที่เกิดเหตุ ระหว่างเล่นน้ำผู้เสียชีวิตทั้ง 2 ราย หหมดแรง ประกอบกับว่ายน้ำไม่เก่งทำให้จมน้ำเพื่อนอีก 2 คน พยายามช่วยเหลือผู้เสียชีวิตทั้ง 2 ราย แต่ไม่สามารถช่วยเหลือได้ ขณะนี้อยู่ระหว่างผลการสอบสวนเพิ่มเติม

5. ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุการจราจรทางถนน 2 เหตุการณ์
จังหวัดบึงกาฬ อุบัติเหตุรถยนต์กระบะชนรถยนต์กระบะ
พบผู้เสียชีวิตที่เกิดเหตุทั้งหมด 5 ราย เป็นเพศชาย 4 ราย อายุ
30-65 ปี เพศหญิง 1 ราย อายุ 52 ปี สถานที่เกิดเหตุบนถนนทาง
ชนบทเชื่อมระหว่างบ้านชัยพร-บ้านจำปาทอง ระหว่างกิโลเมตรที่
37-38 บ้านโนนยางคำ ตำบลโสกก่าม อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งเป็น
ถนน 2 เลน รถวิ่งสวนทางเป็นช่วงทางตรง เพิ่งสร้างเสร็จใหม่
ยานพาหนะที่เกี่ยวข้องจำนวน 2 คัน คือ รถยนต์กระบะ ผู้ขับขี่เพศ
ชาย อายุ 48 ปี พร้อมภรรยา อายุ 52 ปี และรถยนต์กระบะ ผู้ขับขี่
เพศชาย อายุ 47 ปี พร้อมผู้โดยสารเพศชาย อายุ 65 ปี นั่งด้านข้าง
ผู้ขับขี่ และผู้โดยสารเพศชาย อายุ 30 ปี นั่งอยู่กระบะด้านหลัง

เหตุการณ์เริ่มจากรถยนต์กระบะคันแรก ขับรถออกจาก
บ้านโนนยางคำ ตำบลโสกก่าม อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ เพื่อ
เดินทางไปตลาดอำเภอเซกา เวลา 05.30 น. เมื่อถึงที่เกิดเหตุได้ขับ
ข้ามเลนมาชนกับรถกระบะอีกคันหนึ่ง ซึ่งขับมาจากตำบลท่าก-
แดง อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ มุ่งหน้าไปบ้านโสกก่าม ตำบล
โสกก่าม อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ หลังเกิดเหตุพบรถกระบะคัน
แรก สภาพด้านหน้าคนขับพังยับ บาดเจ็บบนถนนภายในรถพบ
ผู้เสียชีวิต 2 ราย ส่วนรถกระบะอีกคันหนึ่งตกอยู่ข้างถนน สภาพพัง
ยับเช่นกัน ภายในรถพบผู้เสียชีวิต 2 ราย และพบผู้เสียชีวิตอีก 1
ราย ซึ่งกระเด็นออกมาจากกระบะท้าย มีบาดแผล หลายแห่งตาม
ร่างกาย ผู้โดยสารที่อยู่ด้านหน้าทั้ง 4 คน คาดเข็มขัดนิรภัยทุกคน

เบื้องต้นสันนิษฐานว่าผู้ขับขี่รถกระบะ สีบรอนซ์เทา ขับรถ
มาด้วยความเร็วสูงแล้วไม่สามารถควบคุมรถได้ และจากการสอบสวน
เบื้องต้น ที่เกิดเหตุเป็นเส้นทางตรง ไม่พบรอยการห้ามล้อบนพื้นถนน
ในจุดเกิดเหตุ และไม่ทราบปัจจัยเสี่ยงของผู้ขับขี่รถทั้ง 2 คัน

การดำเนินการตามมาตรการควบคุมและป้องกันการ
บาดเจ็บและสูญเสียจากอุบัติเหตุ

- การป้องกันอุบัติเหตุด้านคนขับ การขับรถยนต์ใน
ความเร็วตามที่กฎหมายกำหนด โดยการณรงค้ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตาม
กฎหมายกำหนด

- ด้านสิ่งแวดล้อม ควรมีไฟส่องสว่างบริเวณถนน หรือป้าย
ข้อความสะท้อนแสงเพื่อเตือนผู้ขับขี่ให้ระมัดระวังในจุดเกิดเหตุ

จังหวัดสุราษฎร์ธานี อุบัติเหตุรถพ่วง 22 ล้อ ชนกับรถเก๋ง
พบผู้เสียชีวิต 7 ราย (เสียชีวิตที่เกิดเหตุ 6 ราย และที่โรงพยาบาล
1 ราย) และบาดเจ็บสาหัส 3 ราย บริเวณถนนสายพระแสงบางสวรรค์
หมู่ 4 ตำบลสาคร อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ยานพาหนะ
ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 คัน คือ รถพ่วง 22 ล้อ ผู้ขับขี่อายุ 43 ปี และ
รถเก๋ง ผู้ขับขี่อายุ 43 ปี จากการสอบสวนพบว่า เวลาที่เกิดเหตุเป็น

เวลาประมาณ 17.00 น. เส้นทางการขับขี่ มีแสงอาทิตย์ ส่องบริเวณ
ด้านหน้ารถตลอดเวลา ขณะเกิดเหตุไม่มีฝนตก ถนนเป็นทางตรง
ลาดชัน ไหล่ทางแคบข้างละ 50 เซนติเมตร พื้นผิวถนนกว้าง 7
เมตร ไม่มีต้นไม้กีดขวางบริเวณข้างทาง รถทั้ง 2 คัน อยู่ในสภาพ
ยังใช้งานได้ดี คนขับรถเก๋งมีประสบการณ์ในการขับรถ ประมาณ
20 ปี ก่อนหน้าขับขึ้นรถกระบะเกียร์ธรรมดาโดยตลอด เมื่อ
วันที่ 17 มี.ค. 2559 เปลี่ยนมาขับรถเก๋งเกียร์อัตโนมัติ ผู้โดยสาร
ทั้งหมด ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย ได้ดำเนินการประสานงานกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา

6. ผู้บาดเจ็บจากแมงกะพรุนพิษ 101 ราย จังหวัดเพชรบุรี
พบผู้ป่วยได้รับบาดเจ็บจากการสัมผัสแมงกะพรุน ในงานแข่งขัน
ไตรกีฬา ที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 101 ราย ผู้ป่วยเข้า
รับการรักษาเป็นผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาล 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาล
ชะอำ 14 ราย โรงพยาบาลหัวหิน 27 ราย โรงพยาบาลกรุงเทพหัวหิน
52 ราย และโรงพยาบาลชานเปาโล 8 ราย อายุระหว่าง 15-58 ปี
ผู้สัมผัสทุกรายรู้สึกตัวดี ตำแหน่งที่สัมผัสแมงกะพรุนส่วนใหญ่อยู่
บริเวณใบหน้า หัวไหล่ใกล้รักแร้ หน้าท้อง แขนและขาทั้ง 2 ข้าง
ส่วนใหญ่ได้รับการรักษาโดยการให้ยารับประทานยาไอบูโพรเฟน
ขนาด 400 มิลลิกรัม ยาไโดคลอกซาซิลลิน ขนาด 250 มิลลิกรัม ยา
แก้แพ้ Tylenol with codeine Morphine ยาทาภายนอกซิลเวอร์
ซัลฟาโตอะซีนและทำแผลเปิด แพทย์วินิจฉัยด้วยสาเหตุแมงกะพรุน
ผู้ป่วยบางรายให้ประวัติว่า ได้สัมผัสแมงกะพรุนมีลักษณะสีแดง
ระยะที่ผู้ป่วยว่ายน้ำห่างจากฝั่งประมาณ 300-500 เมตร และความ
ลึกประมาณ 2 เมตร ระยะเวลาที่สัมผัสอยู่ในช่วงเวลาตั้งแต่ 06.50-
08.09 น. ส่วนใหญ่มารับการรักษาในช่วงเช้าเวลาประมาณ 08.30 น.
เป็นต้นไป เนื่องจากมีผู้ป่วยบางรายมารักษาตัวช่วงเวลาประมาณ
14.00-16.00 น. เพราะต้องการแข่งขันกีฬาให้เสร็จ

ก่อนการเตรียมงานและช่วงที่มีการแข่งขัน ทางเจ้าของ
สถานที่ได้สำรวจพื้นที่และดำเนินการนำแมงกะพรุนออกจากพื้นที่
ก่อนที่จะมีการแข่งกีฬาในบริเวณที่จะใช้ ในการแข่งขันว่ายน้ำมีเรือ
และเจ้าหน้าที่คอยดูแลความปลอดภัยและเตรียมพร้อมให้ความ
ช่วยเหลือนักกีฬา และมีการตั้งจุดปฐมพยาบาลบริเวณที่ 2 จุด ห่าง
กันประมาณ 60 เมตร และเตรียมน้ำส้มสายชูเพื่อใช้ในการปฐม-
พยาบาล สภาพน้ำทะเลช่วงเช้าในวันมีเหตุการณ์ดังกล่าว มีคลื่น
เล็กน้อย ไม่มีแดด บริเวณชายหาดไม่มีป้ายความรู้เรื่องแมงกะพรุน
และเสาน้ำส้มสายชู ทีมสำนักกระบาตวิทยา และ ทีมเฝ้าระวัง
สอบสวนเคลื่อนที่เร็ว อำเภอชะอำ ลงพื้นที่เพื่อสอบสวนโรคเพิ่มเติม
และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเฝ้าระวังและ
เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสซิกา

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ณ วันที่ 24 มีนาคม 2559 รายงานว่า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 ถึง 23 มีนาคม 2559 มีรายงานการติดเชื้อไวรัสซิกาใน 61 ประเทศ

เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559 ประเทศเกาหลีใต้และประเทศบังกลาเทศได้รายงานผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อไวรัสซิการายแรกของประเทศ ล่าสุดประเทศอาร์เจนตินาและนิวซีแลนด์มีรายงานการติดเชื้อไวรัสซิกาทางเพศสัมพันธ์ และจากการศึกษาพบว่า ไวรัสซิกามีโอกาสสูงที่จะเป็นสาเหตุของภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิดในเด็กแรกเกิด กลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เร และความผิดปกติทางระบบประสาทอื่น ๆ

2. สถานการณ์โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง ข้อมูล

จากองค์การอนามัยโลกเผยแพร่ในวันที่ 23 มีนาคม 2559 ประเทศซาอุดีอาระเบีย พบว่าระหว่างวันที่ 15-16 มีนาคม 2559 พบผู้ป่วยเพิ่มอีก 4 ราย เสียชีวิต 1 ราย มีผู้ป่วย 1 รายที่มีความเชื่อมโยงกับการระบาดในโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในเมืองบรูรายดาห์

สถานการณ์ทั่วโลก นับตั้งแต่เริ่มการระบาดในเดือนกันยายน 2555 เป็นต้นมา ถึงวันที่ 23 มีนาคม 2559 มีรายงานผู้ป่วยยืนยัน จำนวน 1,698 ราย เสียชีวิต 609 ราย ใน 26 ประเทศ

สถานการณ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ระหว่างวันที่ 21-27 มีนาคม 2559 พบผู้ป่วยเข้าเกณฑ์การสอบสวน จำนวน 3 ราย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการของผู้ป่วยทั้งหมดไม่พบสารพันธุกรรมของไวรัสโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559 สัปดาห์ที่ 12

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 12nd week 2016

Disease	2016				Case* (Current 4 week)	Mean** (2011-2015)	Cumulative	
	Week 9	Week 10	Week 11	Week 12			2016	
	Cases	Cases	Cases	Cases	Cases	Deaths		
Cholera	0	0	0	0	0	4	39	0
Influenza	4426	3736	2541	870	11573	5210	36823	1
Meningococcal Meningitis	1	0	0	0	1	1	5	1
Measles	25	20	11	0	56	250	230	0
Diphtheria	1	0	0	0	1	1	2	0
Pertussis	0	0	0	0	0	1	4	0
Pneumonia (Admitted)	5108	4928	4042	1778	15856	15291	55409	72
Leptospirosis	27	23	18	5	73	131	359	4
Hand, foot and mouth disease	637	540	519	171	1867	1848	8973	0
Total D,H,F.	880	816	572	164	2432	3085	13411	8

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ป่วยและตายสงสัยด้วยโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559 (1 มกราคม-29 มีนาคม 2559)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Province, Thailand, 2016 (January 1-March 29, 2016)

REPORTING AREAS	DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS) 2015								DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS) 2016								POP. DEC 31, 2014
	OCT	NOV	DEC	TOTAL	TOTAL	CASE RATE PER 100000	CASE FATALITY RATE (%)	JAN	FEB	MAR	APR	TOTAL	TOTAL	CASE RATE PER 100000	CASE FATALITY RATE (%)		
	C	C	C	C	D	POP.	RATE (%)	C	C	C	C	C	D	POP.	RATE (%)		
Total	4282	4196	2663	40987	47	63.43	0.11	7132	4096	2183	0	13411	8	20.59	0.06	65,124,716	
Northern Region	388	404	216	6257	5	52.96	0.08	676	472	386	0	1534	2	12.95	0.13	11,846,651	
ZONE 1	182	162	72	2953	3	51.88	0.10	209	122	85	0	416	0	7.29	0.00	5,709,443	
Chiang Mai	96	55	28	964	1	58.03	0.10	82	28	26	0	136	0	8.10	0.00	1,678,284	
Lamphun	0	7	1	36	0	8.89	0.00	34	12	5	0	51	0	12.58	0.00	405,468	
Lampang	14	10	6	161	0	21.30	0.00	22	18	22	0	62	0	8.23	0.00	753,013	
Phrae	8	10	5	329	1	72.02	0.30	13	9	10	0	32	0	7.05	0.00	454,083	
Nan	3	0	2	463	0	96.90	0.00	2	6	4	0	12	0	2.51	0.00	478,264	
Phayao	7	6	5	93	0	19.08	0.00	8	6	0	0	14	0	2.89	0.00	484,454	
Chiang Rai	21	46	22	313	0	26.03	0.00	33	26	12	0	71	0	5.88	0.00	1,207,699	
Mae Hong Son	33	28	3	594	1	242.00	0.17	15	17	6	0	38	0	15.31	0.00	248,178	
ZONE 2	97	93	73	1279	1	37.15	0.08	214	149	133	0	496	1	14.35	0.20	3,457,208	
Uttaradit	5	4	5	106	0	22.99	0.00	14	9	17	0	40	1	8.69	2.50	460,400	
Tak	41	59	38	555	0	104.88	0.00	48	31	23	0	102	0	18.90	0.00	539,553	
Sukhothai	25	9	10	275	0	45.63	0.00	42	19	28	0	89	0	14.77	0.00	602,460	
Phitsanulok	21	10	6	152	0	17.77	0.00	91	55	40	0	186	0	21.65	0.00	858,988	
Phetchabun	5	11	14	191	1	19.21	0.52	19	35	25	0	79	0	7.93	0.00	995,807	
ZONE 3	111	160	78	2087	1	69.27	0.05	279	213	179	0	671	1	22.28	0.15	3,012,283	
Chai Nat	2	11	7	62	0	18.62	0.00	26	12	11	0	49	0	14.75	0.00	332,283	
Nakhon Sawan	46	63	33	659	0	61.40	0.00	130	78	68	0	276	0	25.73	0.00	1,072,756	
Uthai Thani	21	42	21	198	0	60.14	0.00	40	20	18	0	78	0	23.62	0.00	330,179	
Kamphaeng Phet	26	24	11	775	1	106.44	0.13	26	26	24	0	76	0	10.42	0.00	729,522	
Phichit	16	20	6	393	0	71.57	0.00	57	77	58	0	192	1	35.07	0.52	547,543	
Central Region*	1826	2288	1556	15938	22	72.53	0.14	3967	1939	750	0	6656	3	29.95	0.05	22,224,307	
Bangkok	627	811	476	4724	0	83.17	0.00	1922	825	251	0	2998	0	52.67	0.00	5,692,284	
ZONE 4	265	318	202	2588	4	50.49	0.15	456	264	142	0	862	0	16.59	0.00	5,196,419	
Nonthaburi	50	55	49	417	0	36.29	0.00	141	43	12	0	196	0	16.70	0.00	1,173,870	
Pathum Thani	55	52	61	384	0	36.80	0.00	82	24	14	0	120	0	11.17	0.00	1,074,058	
P.Nakhon S.Ayutthaya	30	56	22	343	3	43.10	0.87	77	61	39	0	177	0	22.03	0.00	803,599	
Ang Thong	12	24	9	138	0	48.62	0.00	15	9	9	0	33	0	11.64	0.00	283,568	
Lop Buri	74	90	33	653	0	86.15	0.00	80	75	49	0	204	0	26.90	0.00	758,406	
Sing Buri	0	0	0	11	0	5.17	0.00	1	2	0	0	3	0	1.41	0.00	212,158	
Saraburi	39	30	24	543	1	86.54	0.18	50	34	17	0	101	0	15.94	0.00	633,460	
Nakhon Nayok	5	11	4	99	0	38.73	0.00	10	16	2	0	28	0	10.88	0.00	257,300	
ZONE 5	429	630	434	4002	7	78.29	0.17	631	301	154	0	1086	2	21.02	0.18	5,166,914	
Ratchaburi	98	164	103	1061	1	125.06	0.09	95	60	15	0	170	0	19.92	0.00	853,217	
Kanchanaburi	29	42	16	329	0	39.14	0.00	39	17	12	0	68	1	8.02	1.47	848,198	
Suphan Buri	29	31	33	294	0	34.68	0.00	43	25	18	0	86	0	10.13	0.00	849,053	
Nakhon Pathom	111	144	122	835	3	95.06	0.36	213	84	45	0	342	0	38.38	0.00	891,071	
Samut Sakhon	54	71	19	426	0	82.86	0.00	155	47	16	0	218	1	40.99	0.46	531,887	
Samut Songkhram	26	30	25	177	1	91.20	0.56	21	9	6	0	36	0	18.54	0.00	194,189	
Phetchaburi	68	111	70	608	1	129.37	0.16	42	31	20	0	93	0	19.61	0.00	474,192	
Prachuap Khiri Khan	14	37	46	272	1	52.44	0.37	23	28	22	0	73	0	13.90	0.00	525,107	
ZONE 6	503	518	437	4562	11	79.70	0.24	932	537	192	0	1661	1	28.46	0.06	5,836,407	
Samut Prakan	118	131	137	889	2	72.13	0.22	270	155	32	0	457	1	36.23	0.22	1,261,530	
Chon Buri	53	80	81	631	7	45.82	1.11	220	86	7	0	313	0	22.02	0.00	1,421,425	
Rayong	121	155	132	885	1	135.06	0.11	196	107	73	0	376	0	55.75	0.00	674,393	
Chanthaburi	112	70	62	1095	1	209.35	0.09	58	39	27	0	124	0	23.51	0.00	527,350	
Trat	7	7	4	164	0	73.40	0.00	36	34	3	0	73	0	32.48	0.00	224,730	
Chachoengsao	49	55	7	300	0	43.61	0.00	59	41	38	0	138	0	19.84	0.00	695,478	
Prachin Buri	27	11	12	400	0	84.22	0.00	45	39	7	0	91	0	18.99	0.00	479,314	
Sa Kaeo	16	9	2	198	0	36.02	0.00	48	36	5	0	89	0	16.12	0.00	552,187	

ตารางที่ 3 (ต่อ) จำนวนผู้ป่วยและตายสงสัยด้วยโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559 (1 มกราคม-29 มีนาคม 2559)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Province, Thailand, 2016 (January 1-March 29, 2016)

REPORTING AREAS	DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS) 2015							DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS) 2016							POP. DEC 31, 2014	
	OCT	NOV	DEC	TOTAL	TOTAL	CASE RATE PER 100000	CASE FATALITY	JAN	FEB	MAR	APR	TOTAL	TOTAL	CASE RATE PER 100000		CASE FATALITY
	C	C	C	C	D	POP.	RATE (%)	C	C	C	C	C	D	POP.		RATE (%)
NORTH-EASTERN REGION	612	435	213	6561	3	30.18	0.05	1443	963	733	0	3139	2	14.37	0.06	21,845,254
ZONE 7	156	78	44	1527	0	30.41	0.00	332	230	191	0	753	0	14.93	0.00	5,043,862
Khon Kaen	50	30	13	439	0	24.69	0.00	101	51	37	0	189	0	10.56	0.00	1,790,049
Maha Sarakham	42	22	15	364	0	38.30	0.00	56	53	46	0	155	0	16.14	0.00	960,588
Roi Et	24	19	12	403	0	30.79	0.00	118	91	63	0	272	0	20.79	0.00	1,308,318
Kalasin	40	7	4	321	0	32.60	0.00	57	35	45	0	137	0	13.91	0.00	984,907
ZONE 8	41	28	16	901	0	16.48	0.00	84	66	82	0	232	0	4.22	0.00	5,501,453
Bungkan	6	4	0	161	0	38.85	0.00	1	7	0	0	8	0	1.91	0.00	418,566
Nong Bua Lam Phu	4	1	3	82	0	16.20	0.00	15	7	16	0	38	0	7.47	0.00	508,864
Udon Thani	4	1	1	62	0	3.97	0.00	12	9	9	0	30	0	1.91	0.00	1,570,300
Loei	5	11	2	104	0	16.48	0.00	26	28	28	0	82	0	12.92	0.00	634,513
Nong Khai	4	5	5	262	0	51.00	0.00	15	4	7	0	26	0	5.03	0.00	517,260
Sakon Nakhon	11	4	2	78	0	6.89	0.00	7	3	9	0	19	0	1.67	0.00	1,138,609
Nakhon Phanom	7	2	3	152	0	21.42	0.00	8	8	13	0	29	0	4.07	0.00	713,341
ZONE 9	308	240	108	2650	3	39.57	0.11	537	334	195	0	1066	1	15.84	0.09	6,728,450
Nakhon Ratchasima	117	98	60	892	2	34.23	0.22	182	107	89	0	378	0	14.42	0.00	2,620,517
Buri Ram	37	38	6	517	1	32.93	0.19	72	69	43	0	184	1	11.65	0.54	1,579,248
Surin	63	40	11	573	0	41.31	0.00	216	106	45	0	367	0	26.37	0.00	1,391,636
Chaiyaphum	91	64	31	668	0	58.89	0.00	67	52	18	0	137	0	12.05	0.00	1,137,049
ZONE 10	107	89	45	1483	0	32.59	0.00	490	333	265	0	1088	1	23.80	0.09	4,571,489
Si Sa Ket	42	33	18	559	0	38.28	0.00	216	161	126	0	503	1	34.33	0.20	1,465,213
Ubon Ratchathani	29	27	13	509	0	27.79	0.00	229	135	110	0	474	0	25.70	0.00	1,844,669
Yasothon	8	15	5	192	0	35.53	0.00	16	22	11	0	49	0	9.07	0.00	540,211
Amnat Charoen	21	13	9	136	0	36.35	0.00	14	11	17	0	42	0	11.19	0.00	375,380
Mukdahan	7	1	0	87	0	25.32	0.00	15	4	1	0	20	0	5.78	0.00	346,016
Southern Region	1456	1069	678	12231	17	134.47	0.14	1046	722	314	0	2082	1	22.61	0.05	9,208,504
ZONE 11	709	514	294	6251	13	144.93	0.21	508	342	136	0	986	0	22.60	0.00	4,362,467
Nakhon Si Thammarat	419	318	135	3068	6	199.43	0.20	266	171	51	0	488	0	31.52	0.00	1,548,028
Krabi	78	72	51	997	0	222.58	0.00	49	43	24	0	116	0	25.39	0.00	456,811
Phangnga	3	1	5	142	1	54.94	0.70	40	26	3	0	69	0	26.40	0.00	261,370
Phuket	63	25	34	722	2	197.69	0.28	67	42	36	0	145	0	38.32	0.00	378,364
Surat Thani	86	43	35	656	3	63.84	0.46	44	34	17	0	95	0	9.13	0.00	1,040,230
Ranong	7	7	5	148	1	82.81	0.68	13	12	4	0	29	0	16.38	0.00	177,089
Chumphon	53	48	29	518	0	104.27	0.00	29	14	1	0	44	0	8.79	0.00	500,575
ZONE 12	747	555	384	5980	4	125.03	0.07	538	380	178	0	1096	1	22.62	0.09	4,846,037
Songkhla	133	108	123	1423	1	102.80	0.07	237	154	81	0	472	0	33.68	0.00	1,401,303
Satun	12	11	10	181	1	58.80	0.55	19	30	9	0	58	0	18.55	0.00	312,673
Trang	59	40	14	437	0	68.93	0.00	35	32	14	0	81	1	12.68	1.23	638,746
Phatthalung	101	91	71	742	1	143.73	0.13	41	31	15	0	87	0	16.72	0.00	520,419
Pattani	202	114	67	1501	1	222.30	0.07	72	55	27	0	154	0	22.44	0.00	686,186
Yala	62	48	29	548	0	108.84	0.00	28	22	6	0	56	0	10.94	0.00	511,911
Narathiwat	178	143	70	1148	0	150.70	0.00	106	56	26	0	188	0	24.26	0.00	774,799

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร: รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์ และศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักงานระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้จากรายงานเร่งด่วน จากผู้ป่วยกรณีที่เป็น Suspected, Probable และ Confirmed เป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

เมื่อมีผลตรวจยืนยันจากห้องปฏิบัติการ

Central Region* เขตภาคกลางนับรวมจังหวัดชัยนาท

C = Cases D = Deaths

สำนักโรคติดต่ออันตราย กรมควบคุมโรค
หน่วยงานราชการ

ติดตามข้อมูลข่าวสารและบทความวิชาการ
การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา
ได้ที่ Facebook Fan Page สำนักโรคติดต่ออันตราย

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

ปีที่ 47 ฉบับที่ 12 : 1 เมษายน 2559 Volume 47 Number 12 : April 1, 2016

กำหนดออก : เป็นรายสัปดาห์ / จำนวนพิมพ์ 1,000 ฉบับ

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายัง กลุ่มเผยแพร่วิชาการ สำนักโรคติดต่ออันตราย กรมควบคุมโรค
E-mail: weekly.wesr@gmail.com, panda_tid@hotmail.com

ที่ สธ. 0420.3/ พิเศษ

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 23/2552
ไปรษณีย์กระทรวง

ผู้จัดทำ

สำนักโรคติดต่ออันตราย กรมควบคุมโรค ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000 โทร. 0-2590-1723 โทรสาร 0-2590-1784
Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health, Tivanond Road, Nonthaburi, Thailand, 11000
Tel (66) 2590-1723, (66)2590-1827 FAX (66) 2590-1784